

ਫਿਰਊਨ ਦੇ ਰਹੱਸਮਈ ਸੁਫਨੇ

ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾ ਖਾਧੇ ਹੋਏ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਕੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ, ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹਾਰਤ ਦੀ - ਅਰਥਾਤ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਦੀ - ਫਿਰ ਤੋਂ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ, ਜੋ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰਊਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਣ ਵਿਚਜਾਦੂਗਰਾਂ ਦੀ ਵਿਫਲਤਾ (41:1-8)

‘ਤਾਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫਿਰਊਨ ਨੇ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ ਤਾਂ ਵੇਖੇ ਉਹ ਦਰਿਆ ਕੋਲ ਖਲੋਤਾ ਸੀ।¹ ਅਰ ਵੇਖੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਸਨ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਅਰ ਛੰਭ ਵਿੱਚ ਚੁਗਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।² ਤਾਂ ਵੇਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਹੋਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲਿੱਸੀਆਂ ਸਨ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਅਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੱਤਣ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਈਆਂ ਕੋਲ ਖਲੋ ਗਈਆਂ।³ ਤਾਂ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਲਿੱਸੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਮੋਟੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰਊਨ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ।⁴ ਉਹ ਫੇਰ ਸੌ ਗਿਆ ਅਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ ਅਰ ਵੇਖੇ ਮੋਟੇ ਅਰ ਚੰਗੇ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਇੱਕ ਨਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇ।⁵ ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੂਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਦੇ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਫੁੱਟ ਪਏ।⁶ ਅਤੇ ਉਹ ਪਤਲੇ ਸਿੱਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਅਰ ਭਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰਊਨ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਏਹ ਸੁਫਨਾ ਸੀ।⁷ ਤਾਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਆਤਮਾ ਘਾਬਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਦੂਗਰ ਅਰ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਸੱਦ ਘੱਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰਊਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਫਨਾ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਫਿਰਊਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਾ ਦੱਸ ਸੱਕਿਆ।

ਆਇਤ 1. ਯੂਸੁਫ ਦੁਆਰਾ ਰਸੋਈਏ ਅਤੇ ਸਾਕੀ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਦੋ ਵਰਿਹਾਂ (ਵਰਹੇ) ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਸੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਸਾਕੀ ਨੂੰ ਫਿਰਊਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਦਾਖਰਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਫਿਰਊਨ ਦੇ ਨਾਮ

ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਰਣਨ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚਰਿੱਤਰ ਸੀ। ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਅਤੇ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਸਕਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੂਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਆ ਜਾਂਦਾ (15:13-16)।

ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਊਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਲੇਖ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਦੋ ਸੰਭਵ ਤਾਰੀਖਾਂ 1876 ਈ.ਪੂ. ਤੋਂ 1660 ਈ.ਪੂ. ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।¹ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਤਾਰੀਖ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਾਈਕਸੋਸ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈਕਸੋਸ ਸਾਮੀ ਮੂਲ ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੀਰਿਯਾਈ ਅਤੇ ਕਨਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।² ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਗਭਗ 1720 ਈ.ਪੂ. ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਉਹ ਲਗਭਗ 1500 ਈ.ਪੂ. ਤੱਕ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।³ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਸੁਫ ਵੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ, ਇਹ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਦਯਾਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਤਹਾਸਕ ਸਮਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ, ਜੋ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ, ਉਹ ਦਰਿਆ ਕੋਲ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਰੋਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 2-4. ਰਾਜੇ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਸਨ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਸ਼ੂ “ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਕੀੜਿਆਂ-ਮਕੈੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲੇ ਤੱਕ ਨੀਲ ਡੇਬ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।”⁴ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਗਾਈਆਂ ਛੱਡ ਵਿੱਚ ਚੁਗਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ (4:1:2)। ਇਸ ਪੈਂਦੇ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ אֵילָן (ਅੰਠੂ) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਬੈਂਤ ਵਾਲਾ ਘਾਹ” (NRSV) ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਿਆ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਇਪਰਸ ਦੇ ਪੈਂਦਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਦਲਦਲਾਂ ਵਿਚ ਉੱਗਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਰਲੀ-ਵਿਰਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੜ੍ਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ

ਪਾਈ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਨ ਲਈ ਦਲਦਲੀ ਘਾਹ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸੀ।

ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਹੋਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਗਾਈਆਂ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ (ਅਸਲ ਵਿਚ, “ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਬਦਸ਼ਕਲ”) ਅਤੇ ਲਿੱਸੀਆਂ (“ਪਤਲੀਆਂ”; NRSV) ਸਨ। ਉਹ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੱਤਣ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਕੋਲ ਖਲੇ ਗਈਆਂ (41:3)। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾਰ, ਹੱਡੀਆਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੇ ਦਲਦਲੀ ਘਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਰਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਮੋਟੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ। ਇਸ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀ (41:4)।

ਆਇਤਾਂ 5-7. ਰਾਜਾ ਫੇਰ ਸੌਂ ਗਿਆ ਅਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ। ਦੂਸਰੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਜੋ ਮਿਸਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਟੇ ਅਰ ਚੰਗੇ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਨਿੱਕਲੇ (41:5)।

ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਨਿੱਕਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੂਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਦੇ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਸੀਨੇ ਦੇ ਮਰੂਸਥਲ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵਹਿੰਦੀ ਸੀ (41:6)। ਕਣਕ ਦੇ ਪਤਲੇ ਸਿੱਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਮੋਟਿਆਂ ਅਰ ਭਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਏ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਰਾਜਾ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਏਹ ਸੁਫਨਾ ਸੀ (41:7)।

ਆਇਤ 8. ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਆਪਣੀ ਸੁਫਨਿਆਂ ਭਰੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਤਮਾ ਘਾਬਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ-ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਦੂਗਰ [“ਪੁਜਾਰੀ-ਜੇਤਾਸੀ”⁵] ਅਰ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਸੱਦ ਘੱਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਰ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਪਤ ਕਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਫਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਚਿੱਤਰਾਂ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਅਤੇ ਯਮਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜੇ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।⁶ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਫਨਾ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਾ ਦੱਸ ਸੱਕਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ (41:9-13)

⁹ਤਾਂ ਸਾਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ¹⁰ਫ਼ਿਰਉਨ ਆਪਣੇ ਦਾਸਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਰ ਸਰਦਾਰ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਜਲਾਦਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ - ਮੈਨੂੰ ਅਰ ਸਰਦਾਰ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਵੀ। ¹¹ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ, ਮੈਂ ਅਰ ਉਹ ਨੇ ਇੱਕੋ ਰਾਤ ਸੁਫਨੇ ਵੇਖੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਦੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਖਿਆ। ¹²ਜਲਾਦਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ

ਜੁਆਣ ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਦੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ।¹³ ਤਾਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਿਆ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦੇ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ।

ਆਇਤ 9. ਜਦੋਂ ਸਾਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਿੰਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਉਸ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। אָפָּן (ਚੋੜੇ, “ਪਾਪ”) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ (40:1) ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਉਹ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੂੰ ਉਸ ਇਬਰਾਨੀ ਨੈਜਵਾਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਸਟੀਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ (40:14, 23)।

ਆਇਤ 10. ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਕੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਕੀ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਲਾਦਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (40:1-4)।

ਆਇਤ 11. ਇੱਕੋ ਰਾਤ, ਕੈਦ ਵਿਚ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਫਨੇ ਵੇਖੇ। ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਅਰਥ ਕਰ ਸਕੇ (40:5-8)।

ਆਇਤਾਂ 12, 13. ਅੰਤ ਵਿਚ, ਸਾਕੀ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਕਿਹਾ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਜੁਆਣ ਜੋ ਜਲਾਦਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਤੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਸੀ (40:9-19)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ: ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਿਆ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਜਦਕਿ ਸਾਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ, ਪਰ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ (40:20-22)।

ਫ਼ਿਰਊਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਣ ਲਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਸੱਦਣਾ (41:14-32)

ਫ਼ਿਰਊਨ ਦਾ ਸੁਫਨਾ (41:14-24)

¹⁴ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਸੱਦ ਖੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹਜ਼ਾਮਤ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਬਸਤੂ ਬਦਲ ਕੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਆਇਆ।
¹⁵ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਏਹ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸੁਫਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰ

ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ¹⁶ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਉੱਤ੍ਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਏਹ ਮੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਵੇਗਾ। ¹⁷ਅੱਗੋਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਸੀ। ¹⁸ਤਾਂ ਵੇਖੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਟੀਆਂ ਅਰ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਨ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਅਰ ਓਹ ਛੰਡ ਵਿੱਚ ਚੁਗਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ¹⁹ਤਾਂ ਵੇਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹੋਰ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਅਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਲਿੱਸੀਆਂ ਨਿੱਕਲ ਆਈਆਂ। ਅਜੇਹੀਆਂ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀਆਂ। ²⁰ਤਾਂ ਓਹ ਲਿੱਸੀਆਂ ਅਰ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੱਤਾਂ ਮੇਟੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈਆਂ। ²¹ਓਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਈਆਂ ਪਰ ਮਲੂਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਭਈ ਓਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਈਆਂ ਵੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਓਹ ਅੱਗੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਤਦ ਮੈਂ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ। ²²ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਇੱਕ ਨਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰੇ ਹੋਏ ਅਰ ਚੰਗੇ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਨਿੱਕਲੇ। ²³ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਕੁਮਲਾਏ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੁਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਫੁੱਟ ਪਏ। ²⁴ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਲਿਆਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗਿਆਂ ਸੱਤਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਏਹ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਪਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਨਾ ਸੱਕਿਆ।

ਆਇਤ 14. ਇਹ ਆਇਤ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਕੈਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਿਸਰੀ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਰਉਨ ਇਸ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਸੁਕ ਸੀ ਜੋ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਸੱਦ ਖੱਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਰੇ (40:15) ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਬਦਲ ਗਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ: ਯੂਸੁਫ਼ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਟੰਗੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਇਕਦਮ ਮੇਨੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕਦਮ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਚਿੱਥੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸਿਰਫ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਨ ਸਕੇ। ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਯੂਸੁਫ਼ ਹਜ਼ਮਤ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰ ਬਦਲ ਕੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ

ਆਇਆ। ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ; ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ ਜਾਂ ਜਾਦੂਗਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।^੧ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਯੂਸੁਫ਼ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

ਆਇਤ 15. ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੁਫਨਾ ਡਿੱਠਾ (ਵੇਖੋ 41:1)। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੁਫਨਾ ਵੇਖਣਾ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਪੁਰਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਫਨੇ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੋ ਭਾਗ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਵਿਖੇ ਏਹ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਫਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸਾਕੀ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਤੁਰੰਤ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਕੀ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਜੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (40:8)।

ਆਇਤ 16. ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਏਹ ਮੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ [שָׁלוֹם, ਸਾਲੋਮ, “ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਸੰਦ”] ਦਾ ਉੱਕ੍ਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਉਸ ਦੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਬਖਸ਼ੇਗੀ। NLT ਵਿਚ ਹੈ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਆਇਤਾਂ 17-24. ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਦੱਸੇ (ਵੇਖੋ 41:1-8)। ਉਸ ਦਾ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਜੋ ਮੇਟੀਆਂ ਅਰ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਨ (41:18) ਹੋਰ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਮਾੜੀਆਂ ਅਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਲਿੱਸੀਆਂ ਸਨ ਇੱਕ ਸੁਡੌਲ ਤੁਲਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (41:19)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਨਾਜ ਦੇ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ [ਸਿੱਟਿਆਂ] ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਵਰਣਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਭਰੇ ਹੋਏ ਅਰ ਚੰਗੇ ਸਨ (41:22) ਉਹ ਕੁਮਲਾਏ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੂਰੇ ਦੀ ਰਵਾ ਨਾਲ ਬੁਲਸੇ ਹੋਏ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ (ਸਿੱਟਿਆਂ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ (41:23)। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿੱਸੀਆਂ ਅਰ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੱਤ ਮੇਟੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈਆਂ (41:20), ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਲਿਆਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗਿਆਂ ਸੱਤ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਸੀ (41:24)।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਦੱਸੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲਿੱਸੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਤਲਿਆਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜੇਹੀਆਂ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀਆਂ (41:19)। ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਤਲੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੇ ਮੇਟੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖਾਧਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਲੂਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਭਈ ਓਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਾਈਆਂ ਵੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਓਹ ਅੱਗੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਕੁਸੋਹਣੀਆਂ ਰਹੀਆਂ (41:21)। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ

ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ **ਦੱਸ ਨਾ ਸੱਕਿਆ** (41:24)। ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਨਹੂਸ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੈਦ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਏ ਇਬਰਾਨੀ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਸੀ! ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹਾਕਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਨਾ ਕਾਰਲਾ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਸੀ।

ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨਾ (41:25-32)

²⁵ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ²⁶ਏਹ ਸੱਤ ਚੰਗੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਏਹ ਸੱਤ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਫਨਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ। ²⁷ਅਰ ਉਹ ਲਿੱਸੀਆਂ ਅਰ ਕੁਸੇਹਈਆਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਉਹ ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਜਿਹੜੇ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੂਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਹ ਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ²⁸ਏਹ ਏਹੇ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੈ ਸੇ ਉਸ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਵਿਖਾਲਿਆ ਹੈ। ²⁹ਵੇਖੋ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਵੱਡੇ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ³⁰ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਕਾਲ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੁਕਾਲ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਲ ਏਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਦੇਵੇਗਾ। ³¹ਅਰ ਉਹ ਸੁਕਾਲ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਲੂਮ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਜੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ³²ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਸੁਫਨਾ ਦੇਹਰੀ ਵਾਰ ਏਸ ਲਈ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਈ ਏਹ ਗੱਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਕੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਏਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਆਇਤ 25. ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ** ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ ਬਿਓਰਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਣ ਜਾਂ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤ ਸਹੀ ਅਰਥ ਦੇ ਲਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਫਨਾ **ਇੱਕੋ ਹੀ** ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਡਿੱਠਾ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ **ਕਰਨ ਵਾਲਾ** ਸੀ।

ਆਇਤ 26. ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਰੂਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ 40:9-19 ਵਿਚ ਸਾਕੀ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। **ਸੱਤ ਚੰਗੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਸੱਤ ਵਰਹੇ** ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ **ਸੱਤ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ** ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ; **ਸੁਫਨਾ ਇੱਕੋ ਹੀ** ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 27. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਿੰਸੀਆਂ ਅਰ ਕੁਸ਼ੇਹਈਆਂ ਸੱਤ ਗਾਈਆਂ ਲਾਖਣਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੱਤ ਵਰਹੇ [ਵਰ੍ਹਿਆਂ] ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੱਤ ਸਿੱਟੇ ਜਿਹੜੇ ਪਤਲੇ ਅਰ ਪੁਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਹੇ [ਵਰ੍ਹਿਆਂ] ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਆਇਤਾਂ 28-31. ਫਿਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੈ ਸੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਵਿਖਾਲਿਆ [ਸੀ] (41:28)। ਪਹਿਲਾ, [ਸਾਰਾ] ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਵੱਡੇ ਸੁਕਾਲ ਨੂੰ ਮਾਣੇਗਾ (41:29), ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਕਾਲ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨਗੇ। ਕਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਨਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਕਾਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾ ਦੇਵੇਗਾ (41:30)। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੁਕਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਦੀ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (41:31)।

ਆਇਤ 32. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਦੋਹਰੀ ਵਾਰ ਸੁਫਨਾ ਆਉਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ: ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਗੱਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਕੀ [ਸੀ], ਅਤੇ ਉਹ ਏਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ (ਨਬੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਉਠਾਵੇਗੀ।⁹

ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਇਸ ਖਿਓਰੇ ਦੀ ਇਤਹਾਸਕ ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੁਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਮਸੋਪੋਤਾਮੀਆ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚਲੇ ਕਈਆਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਰਾਉਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਸਨ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇਤਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਚੱਕਰ ਬਦਲਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਗਿਰਗਾਮੇਸ਼ ਮਹਾਂਕਾਵ ਅਤੇ ਯੂਗਾਰੀਟ ਸਾਹਿਤ ਦੋਵੇਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਜੋਸੇਰ (2600 ਈ.ਪੂ.) ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹⁰ ਵਿਜ਼ਨਸ ਆਫ ਨੇਫਰਤੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਮੇਨੇਮਿਟ ਪਹਿਲਾ (1991-1962 ਈ.ਪੂ.) ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੈ।¹¹ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਯੂਸੁਫ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ - ਸਾਡਾ

ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਅਤੇ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪ੍ਰਭੂ - ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਸਿਆਣਪਭਰੀ ਯੋਜਨਾ (41:33-36)

³³ਹੁਣ ਫ਼ਿਰਉਨ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ ਅਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਅਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰਾਵੇ। ³⁴ਫ਼ਿਰਉਨ ਐਉਂ ਕਰੇ ਕਿ ਏਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮਹੱਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਰੱਰ ਕਰੇ ਸੇ ਉਹ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਵਰਿਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕਰੇ। ³⁵ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਚੰਗਿਆਂ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਰ ਫ਼ਿਰਉਨ ਹੱਥ ਹੇਠ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਦੇ ਢੇਰ ਲਾਉਣ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ। ³⁶ਤਾਂ ਉਹੋ ਅੰਨ ਸੱਤਾਂ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪਵੇਗਾ ਜ਼ਖੀਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂਜੇ ਏਹ ਦੇਸ ਕਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਆਇਤ 33. ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਕਾਲ ਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਯੂਸੁਫ਼ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਬੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ [ਅਕਲਮੰਦ] ਅਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੱਭੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰਾਵੇ। ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਿਆਣਪ ਭਰੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਸੁਫ਼ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਛੱਡਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 34. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਏਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮਹੱਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਰੱਰ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਵਰਿਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ। ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਈ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਗੁਲਾਮ/ਕੈਦੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਗੇ। ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ! ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਟਨਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 35. ਨਿਰੰਤਰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਚੰਗਿਆਂ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਹੱਥ ਹੇਠ ਕਈਆਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਦੇ ਢੇਰ ਲਾਉਣ, ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ।

ਆਇਤ 36. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹੋ ਅੰਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਸੱਤਾਂ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਲਈ ਜ਼ਖੀਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਨਿਯਤ ਹੈ। ਇਹ

ਸਭ ਤਿਆਰੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ ਕਿ **ਏਹ ਦੇਸ ਕਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।**

ਬੁਰੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁੰਦਰ ਪੁਸ਼ਾਕ ਵਿਚ ਖੜਾ ਵੇਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਆਦਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖਵਾਈ ਕੀਤੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿ ਸਕਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਫ਼ਿਰਉਨ ਵੱਲੋਂ ਇਨਾਮ (41:37-45)

³⁷ਤਾਂ ਏਹ ਗੱਲ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ। ³⁸ਸੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਭਲਾ, ਸਾਨੂੰ ਏਸ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੱਭੂਗਾ? ³⁹ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਏਸ ਲਈ ਜੇ ਏਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਸਿਆਣਾ ਅਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ⁴⁰ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਰਈਅਤ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੇਗੀ। ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ⁴¹ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਵੇਖ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤਾ। ⁴²ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਅਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਾਨੀ ਬਸਤ੍ਰ ਪਵਾਏ ਅਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੰਠਾ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। ⁴³ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਰਥ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡੱਡੀ ਪਿਟਾਈ ਕਿ “ਗੋਡੇ ਨਿਵਾਉ!” ਐਉਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤਾ। ⁴⁴ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਹਾਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਵੇਗਾ। ⁴⁵ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸਾਫਨਥ ਪਾਨੇਆਹ ਰੱਖਿਆ ਅਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਪੇਟੀ-ਫਰਾ ਦੀ ਧੀ ਆਸਨਥ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰਿਆ।

ਆਇਤ 37. ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਸੀ ਭਰਿਆ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਅੱਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ। ਫ਼ਿਰਉਨ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਭਵਿੱਖਵਾਈ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 38. ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਭਲਾ, ਸਾਨੂੰ ਏਸ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੱਭੂਗਾ? ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਭਾਵ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੇਰੇ

ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਮੇਰੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਮਿਲੇਗਾ, ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।" ਦਾਨੀਏਲ 5:5-16 ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 39, 40. ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਏਸ ਲਈ ਜੇ ਏਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਸਿਆਣਾ ਅਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।** ਰਾਜੇ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀਆਂ ਅਨੋਖੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਅਦਭੁੱਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ: **ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਰਈਅਤ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੇਗੀ।**¹² ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਪੇਟੀਫਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾ (39:4), ਕੈਦਖਾਨੇ ਦਾ (39:22, 23; 40:3, 4), ਅਤੇ ਹੁਣ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (41:40)। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਫ਼ਿਰਉਨ, ਜੋ "ਸਿੰਘਾਸਣ" ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਨਾਲੋਂ "ਵੱਡਾ" ਸੀ। ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਲਈ ਮਹਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਆਦਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ "ਘਰ" (גֵּר, ਬੇਅਥ) ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ ਬੇਅਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿਚ "ਮਹਿਲ" ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦੀਆਂ "ਸੰਪਤੀਆਂ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਪਦ ਤੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੈਸਿਅਤ ਨਾਲ ਉਹ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿੱਧਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਸਲ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਉਹ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।¹³

ਆਇਤ 41. ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, **ਵੇਖ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕਰੱਰ ਕੀਤਾ।** ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਕਾਰਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ [ਫ਼ਿਰਉਨ] ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦਾ ਸਵਾਮੀ [יִתְרוֹ, ਅਡੋਨ] ਅਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਦਾ ਹਾਕਮ [מֶלֶךְ, ਮੇਸੋਲ] ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ (45:8; ਵੇਖੋ 45:26; ਜ਼ਬੂਰ 105:21)। ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵਰਣਨ ਸਿੱਧੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।¹⁴

ਆਇਤ 42. ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਗਈ ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ

ਅੰਗੂਠੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਉਲੇਖਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ "ਸ਼ਾਹੀ ਮੋਹਰ ਧਾਰਕ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇਹ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸੀ। ਇਸ ਮੋਹਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ (ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 21:8; ਅਸਤਰ 3:10, 12; 8:8) ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫ਼ਿਰਉਨ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਾਨੀ ਬਸਤ੍ਰ ਪਵਾਏ ਅਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੰਠਾ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ (ਵੇਖੋ ਦਾਨੀਏਲ 5:7, 16, 29)। "ਕਤਾਨ" *כִּתְּוֹן* (ਸੋਸ) ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਇੱਥੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਰੀਕ ਕਤਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹⁵ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਿਸਰ ਵਿਚ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ (ਕੂਚ 39:27)। ਗਲੇ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਠਾ (ਜਾਂ ਕਾਲਰ) ਪਾਉਣਾ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਅੱਜ ਵੀ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।¹⁶

ਆਇਤ 43. ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਇਹ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਰਥ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਇਆ (ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 1:32-40; ਅਸਤਰ 6:6-11)। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਤੇ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡੱਡੀ ਪਿਟਾਈ ਕਿ "ਗੋਡੇ ਨਿਵਾਉ!" ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ [ਉਸ] ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਇੱਕ ਸਾਮੀ (ਯਹੂਦੀ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈਕਮੋਸ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ (1720-1550 ਈ.ਪੂ.), ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਸਕ ਕਦੀ ਕਦੀ ਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।¹⁷ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਉਨ, ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਦੋਂ ਵੀ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਰਣਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਆਇਤ 44. ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਮੈਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਹਾਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਵੇਗਾ। ਵਾਕ "ਹੱਥ-ਪੈਰ ... ਹਿਲਾਵੇਗਾ" ਬੋਲਣ ਦਾ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ

ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਫ਼ਿਰਉਨ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਚਾਓ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਫ਼ਿਰਉਨ ਡੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਫਸਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ (41:34), ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅੰਨ ਨੂੰ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂਕਿ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ (41:35, 36)। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 45. ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ: **ਸਾਫਨਥ ਪਾਨੇਆਹ**।¹⁸ ਹਾਈਕਮੋਸ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸੀਰਿਯਾ ਅਤੇ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਆਭਿਆਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਮਿਸਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਜੋ ਸਹੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ,” “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ: ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ,” ਅਤੇ “ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੈ” ਮਿਲਦੇ ਹਨ।¹⁹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ”²⁰ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ, ਰਾਜੇ ਨੇ: **ਊਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਪੇਟੀ-ਫਰਾ ਦੀ ਧੀ ਆਸਨਥ** ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ **ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ**। **ਬੋਸੱਕ**, ਫ਼ਿਰਉਨ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪਤਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਟੋਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰਫੇ ਨੂੰ ਜੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ “ਆਸਨਥ” ਸੀ, ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਜਾਰੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੁੱਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਉਹ [ਦੇਵੀ] ਨੀਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।”²¹ “ਪੇਟੀ-ਫਰਾ” ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ “ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੇ [ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ] ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”²² ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਨ ਸ਼ਹਿਰ,²³ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਹਿਰਾ ਤੋਂ 10 ਮੀਲ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵੱਲ, ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਕਦਨੋਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਨਾਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ: “ਬੈਤ-ਸ਼ਮਸ਼” (“ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਘਰ”), NASB ਯਿਰਮਿਯਾਹ 43:13 ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਹੈਲੀਓਪੋਲਿਸ” ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪੇਟੀ-ਫਰਾ ਸ਼ਾਇਦ ਮਿਸਰ ਵਿਚਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਖਾਰਕ ਸੁਰੂਆਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ **ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰਿਆ**।

ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ (41:46-49)

⁴⁶ਜਦ ਯੂਸੁਫ਼ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੀਹਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਅਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ⁴⁷ਅਤੇ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਘਨੇਰੀ ਫਸਲ ਹੋਈ। ⁴⁸ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਆਏ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਰ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਨ ਰੱਖਿਆ ਅਰ ਹਰ ਇੱਕ ਨਗਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਅੰਨ ਉਸੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ⁴⁹ਸੋ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਵਾਂਗੁ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਏਨਾ ਵਧੀਕ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੇਖਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਜੋ ਉਹ ਲੇਖਿਓਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।

ਆਇਤ 46. ਉਤਪਤ 37:2 ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ-ਸਾਧਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਹੁਣ, ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਆਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। **ਤੀਹਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ** ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ, ਉਸ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਸੁਫਨਾ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, **ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ** ਅਤੇ ਉਹ **ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸਨਮੁਖ** ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਖੜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ **ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ** ਤਾਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਆਇਤ 47. ਜਲਦੀ ਹੀ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। **ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ [ਘਨੇਰੀਆਂ] ਫਸਲਾਂ ਹੋਈਆਂ।**

ਆਇਤਾਂ 48, 49. ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ **ਮਿਸਰ ਦੇਸ** ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਲਈ ਭੰਡਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਦਲ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ (ਸਾਰੇ) **ਅੰਨ** ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (41:34) **ਇਕੱਠਾ** ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜੋ **ਸੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ** ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ **ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਵਾਂਗੁ ਜਮਾ ਕੀਤਾ**।²⁴ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਅੰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਿਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **ਲੇਖਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਜੋ ਉਹ ਲੇਖਿਓਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।**

ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਸੰਤਾਨ (41:50-52)

⁵⁰ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਪੋਟੀ-ਫ਼ਰਾ ਦੀ ਧੀ ਆਸਨਥ ਜਣੀ। ⁵¹ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਪਲੇਠੇ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮਨੱਸਹ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਥੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਅਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਘਰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ⁵²ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਉਂ ਏਹ ਕਹਿਕੇ ਇਫ਼ਰਾਈਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਦੇ ਦੇਸ

ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਬਣਾਇਆ।

ਆਇਤ 50. ਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸਰ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਫਲਦਾਇਕ ਰਿਹਾ। ਯੂਸੁਫ ਵੀ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋਇਆ ਸੀ: ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ **ਉਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਪੇਟੀ-ਫ਼ਰਾ ਦੀ ਧੀ ਆਸਨਥ** ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜੰਮੇ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 28:4)।

ਆਇਤ 51. ਇੱਕ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਦੀ ਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੇਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ (4:1, 25; 29:32-35; 30:6, 8, 11, 13, 18, 20, 24; 35:18; ਕੂਚ 2:10; 1 ਸਮੂਏਲ 1:20)। ਪਰ, ਆਸਨਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ **ਯੂਸੁਫ** ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ [ਰੱਖੇ], ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਦੇਸ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ ਨੇ ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਕਾਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਗੁਲਾਮ/ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਲ ਅਕਾਲ ਅਤੇ ਲਿੰਸੇਪਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਫਲਦਾਇਕਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਨਾਮ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ **ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ** ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਨਾਉਂ: **ਮਨੱਸਹ ਰੱਖਿਆ** ("ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ"); ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਮਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਾਇਆ, **ਮੈਥੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਅਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਘਰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ**। ਇਸ ਤੋਂ, ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਚ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਂਦੇ ਸਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਧਨ-ਦੌਲਤ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਪਤਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 52. ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਬਰਕਤ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ... **ਇਫ਼ਰਾਈਮ** ਰੱਖਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ, ਯੂਸੁਫ ਇੱਕ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਯਮਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ "ਫਲਦਾਰ" ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ, **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਬਣਾਇਆ**।

ਯੂਸੁਫ ਦੁਆਰਾ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧ (41:53-57)

⁵³ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਆਏ ਮੁੱਕ ਗਏ। ⁵⁴ਜਾਂ ਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਸੀ ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਸੀ। ⁵⁵ਜਦ ਮਿਸਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦੇਸ ਭੁੱਖਾ ਮਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਫ਼ਿਰਊਨ ਅੱਗੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਭਈ ਯੂਸੁਫ ਕੋਲ ਜਾਓ ਅਰ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਆਖੇ ਸੋ ਕਰੋ। ⁵⁶ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਾਲ ਸੀ ਤਾਂ

ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਕੋਲ ਅੰਨ ਵੇਚਿਆ ਕਿਉਂਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ। ⁵⁷ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਅੰਨ ਵਿਹਾਜਣ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਕਿਉਂਜੋ ਸਾਰੀ ਪਿਰਥਵੀ ਉੱਤੇ ਕਾਲ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 53, 54. ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੁਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਨੇ ਮਾਏ ਸਨ ਮੁੱਕ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਹੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਕਾਲ ਮਿਸਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਹ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਪਰ, ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਖੀਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜੋ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 55. ਇਹ ਆਇਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਲ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਜਦ ਮਿਸਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦੇਸ ਭੁੱਖਾ ਮਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਫ਼ਿਰਊਨ ਅੱਗੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਭਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਕੋਲ ਜਾਓ ਅਰ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਆਖੇ ਸੋ ਕਰੋ। ਅੰਨ ਵੰਡਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 56, 57. ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਾਲ ਸੀ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਕੋਲ ਅੰਨ ਵੇਚਿਆ ਕਿਉਂਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਰਾਹੀਂ [ਸਾਰੇ] ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 12:2)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਅੰਨ ਵਿਹਾਜਣ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ [ਲੱਗੇ] ਕਿਉਂਜੋ ਸਾਰੀ ਪਿਰਥਵੀ ਉੱਤੇ ਕਾਲ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਸੀ। “ਸਾਰੀ ਪਿਰਥਵੀ” ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀਮਿਤ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਸਰ ਲਾਖਣਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਦੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ, “ਸਾਰੀ ਪਿਰਥਵੀ” ਦਾ ਅਰਥ ਮਿਸਰ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਦੇਸ ਸਨ।²⁵

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਸੰਘਰਸ਼, ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ (ਅਧਿਆਇ 41)

ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਪਟ ਸਕਦਾ ਸੀ: ਇੱਕ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਣ ਸੁਫਨੇ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਸੀ (37:3-10)। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ

ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦੇ ਸੰਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਯੂਸੁਫ਼ ਕੋਲ ਚੰਗੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੰਧਨ ਵਿਚੋਂ ਕਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਾਇਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਕ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਯਾਕੂਬ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ, ਅਤੇ ਅਦਭੁੱਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਗਿਆਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪੋਟੀਫ਼ਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ (39:2-5, 9), ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਦਰੋਗਾ (39:21-23), ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਕੀ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ (40:8), ਅਤੇ ਖੁਦ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕੇ (41:16, 25)।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਵਿਚ ਦੂਰ ਤੱਕ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰੇ। ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, “ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸੁਫਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਕੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਭਵਿੱਖ ਹੈ? ਕੀ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੀ ਵੇਖ ਸਕੇਗਾ? ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਵੇਂ ਝੁਕ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਸਾਰੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਿਰਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?”

ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ। ਓਪਰੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਢਾਸਣਾ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਪ” ਹੋਵੇਗਾ (39:9)।

ਪੋਟੀਫ਼ਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੋਟੀਫ਼ਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲਿਖਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ; ਕੈਦ ਦੇ ਦਰੋਗਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ (39:3, 4)। ਫਿਰ ਕੈਦ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ (39:22)।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਕੀ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ; ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅਜੀਬ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (40:5-8)।

ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਕੈਦ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਡਰਮਗਾਏ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਕੀ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ” (40:8), ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਸੁਫਨਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਸੁਫਨੇ ਸੱਚ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੁੱਦੇ ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ, ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਕੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ (40:23)। ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੇਹਤਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇਣੀ ਪਈ।

ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈਏ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਾਇਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾਹ ਨੱਬਿਆਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦਾ ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈਏ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚਾਲੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਬਰਕਤ (25:20) ਅਤੇ ਸੱਠਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਰਕਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (25:26)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਯਾਕੂਬ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਾਰਾਨ ਵਿਚ

ਲਾਬਾਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਉੱਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਰੱਬੀ ਘੁਮਿਆਰ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਢਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਘੁਮਿਆਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਢਾਲਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਿੱਟੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਢਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਰਤਨ ਬਣ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਈ ਬਰਕਤ ਹੋ ਸਕੇ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:1-4)।

ਸਾਰਿਆਂ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਘੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ - ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਥੋੜਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਢਾਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਸਰੇ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੂਸਾ ਕਿੰਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਉਂਦਾ ਰਿਹਾ? ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਵਿਚ, ਫਿਰਾਉਨ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ “ਆਪਣਿਆਂ ਬਚਨਾਂ ਅਤੇ ਕਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥ ਸੀ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 7:22)। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ “ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸਮਝਣਗੇ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਹੈ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 7:23-25)। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਕਤਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਸੀ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੌਂਦਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬੀ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਚੱਕ ਤੇ ਢਾਲਣਾ ਪਿਆ। ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਢਾਲਣ ਅਤੇ ਨਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੀਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਆਦਰ ਦਾ ਉਹ ਬਰਤਨ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਈ ਬਰਕਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:4-6)। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਵਗੀਣਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰਾਉਨ ਦੀ ਰਾਜਗੱਦੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੂਸਰੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਿਖ ਲਈ ਸੀ; ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਏਹ ਮੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਫਿਰਾਉਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਵੇਗਾ” (41:16)। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਟੀਕ ਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਫਿਰਾਉਨ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਸੀ (41:25-32)।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਣ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਘਮੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਫੁੱਲ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਚ ਪਦਵੀ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨੇ ਬੋਲੇ ਸਨ: “ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਦੀਆਂ ਖਾਲਾਂ ਵਾਂਗੂ ਹੈ, ਉਹ ਜਿੱਧਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੋੜਦਾ ਹੈ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 21:1)। ਇਸ ਕਥਨ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਾਈ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਖਾਲ ਵਿਚ ਮੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਕਣ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਿਠਾਲਣ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਜਾੜ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਉਸ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਦੂਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਦਰੋਹੀ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਦੇਸਤਾਂ, ਪੈਸੇ, ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਸ਼ ਆ ਗਈ (ਲੂਕਾ 15:11-32)। ਘਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦੁਲਾਰਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਦੂਰ ਦੇਸ (ਮਿਸਰ) ਵਿਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇੱਕ ਕੈਦੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਮਹੁਤਾਜ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਪਿਤਾ (ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ) ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿਖਾਏ ਸਨ। ਉਜਾੜ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ (ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੈਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਉਸ ਸਲੂਕ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਦੇਸ ਵਿਚ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਦਾਸ ਜਾਂ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਾਂਗ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਕਟਵਾਏ (ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਾੜੀ), ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ

ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਾਈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂਤਰ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਖਿਰਕਾਰ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੈਕਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਲਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਚੁੰਮ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਵਿਦਰੋਹਪੂਰਣ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਨੈਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਬਸਤਰ ਪੁਵਾਏ, ਜੋ ਪੁੱਤਰੇਲੇਪਣ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਲੂਕਾ 15:22, 23)।²⁶

ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਦ ਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੇ ਹਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਸ ਖਰਚ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇ, ਜੋ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਣ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ, ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਵੀ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਅੰਗੂਠੀ,²⁷ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਪੁਸ਼ਾਕ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਕਾਮੇ ਜਾਂ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਚਰਿੱਤਰਹੀਣ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਖਰੀਦ ਸਕਣ ਦਾ ਅਸੀਮਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਿਤਾ (ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਰ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਏ ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਨ-ਦੈਲਤ ਅਤੇ ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਈਏ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਤਸੁਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਪਰਤਣ ਦੀ ਰਾਹ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਇੱਛਾ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ

ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇ; ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਰਪੂਰ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਇਸ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ, ਬਰਕਤਾਂ, ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਚੇਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ: “ਕੱਲ” ਅਤੇ “ਅੱਜ” ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਨਾ ਸਕਣ। ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੇ ਭਲਕ ਦੇ ਲਈ ... ਅੱਜ ਦੇ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਦਾ ਦੁਖ ਬਥੇਰਾ ਹੈ” (ਮੱਤੀ 6:34)। ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਤਮ-ਹਾਰ ਹੈ।

ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ - ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੀ ਦੌਲਤ ਸੰਬੰਧੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਬੁਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਇਸ ਡਰ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।

ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨ-ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਇਹ ਯਾਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਘੰਟੇ ਬਿਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: “ਕੀ ਮੈਂ ਕਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਾਂਗਾ? ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ? ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਰਹਾਂਗਾ? ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ?” ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਪਰਾਧੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਹਰੇਕ ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕੈਦੀ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਰਿਆਦ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਭ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸੀਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ

ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਬੇਹਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰੇ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੇਹਤਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਯਿਰਮਿਯਾਹ, ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ; ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 11:21; 15:15; 17:18-20; 20:2, 10; 38:6)। ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਰੋਦੇਸ ਅੰਤਿਪਾਸ (ਟੈਟਰਾਚ) ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੇਰੋਦਿਯਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 6:17-29)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਉਦਾਹਰਣ ਜੇ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਸੀ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖੀ (55 ਜਾਂ 56 ਈਸਵੀ), ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਕੈਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:23); ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ, ਕੈਸਰਿਯਾ, ਅਤੇ ਰੋਮ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਝੱਲਣੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਆਖਿਰਕਾਰ 67 ਈਸਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6-8)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਆਚਾਰ, ਕੈਦ, ਅਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 7:58-8:3; 26:9-11; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12-16)। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਅਤੇ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹਨ” “ਅਗਾਹਾਂ ਵਧ ਕੇ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, “ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਦੱਬੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਉਸ ਉੱਪਰਲੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਲਵਾਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:13, 14)। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਦਿਨ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਰਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਵਿਚ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮਨ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਣ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਰਕਤ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਜਾਂ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਦੁਆਰਾ। ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੈ। ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਉਸ ਨੇ “ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ” ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਮਾਡਲ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ (39:21-23)।

ਫਿਰ ਵੀ, ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਮੈਂ ਚੁਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹਾਂ” (40:15)। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਰਦ ਲੈ ਆਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਵੈ-ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਦੀ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਖੇਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਜੇ ਲੋੜਮੰਦ ਹੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਤੀਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਕੈਦੀ ਤੋਂ, ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਪਦਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਪਦ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਦੁਰ-ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰਜੈਕਟਾਂ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੰਡਾਰ ਉਸਾਰਨਾ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂਕਿ ਕਾਲ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਨਾ ਨਾ ਮਰ ਸਕਣ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਆਸਨਥ ਨੂੰ, ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਨਾਮ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਹੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮਨੱਸਹ ਰੱਖਿਆ, “ਮੈਥੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਅਰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਘਰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ” (41:51)। ਦੂਸਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ “ਇਫਰਾਈਮ,” ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਬਣਾਇਆ” (41:52)। ਯੂਸੁਫ਼ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਦਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੰਜਰ ਸੀ; ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਫਲਦਾਇਕ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ, ਕਨਾਨ ਸਮੇਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਅੰਨ (ਰੋਟੀ) ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣਗੇ।

ਸਿੱਟਾ। ਯੂਸੁਫ਼ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਲਈ “ਇੱਕ ਬਰਕਤ” ਹੋਣ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (12:2)।²⁸ ਉਹ ਪੋਟੀਫਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਦਰੋਗੇ ਦੇ ਲਈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬਰਕਤ ਰਿਹਾ ਸੀ (39:1-5, 20-23)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਅਲਕ੍ਰੇਡ ਜੇ. ਹੋਰਥ, *ਆਰਕੇਓਲੋਜੀ ਐਂਡ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕਸ, 1998), 57. ²ਜੈਨ ਬ੍ਰਾਇਟ, *ਏ ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਇਜ਼੍ਰਾਈਲ*, ਤੀਸਰੀ ਸੋਧ (ਫ਼ਿਲਾਡੇਲਫ਼ੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1981), 60. ³ਕੇ. ਏ. ਕਿਚਨ, *ਓਨ ਦ ਰਿਲਾਈਬਿਲਟੀ ਆਫ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 2003), 347. ਅਹਿਮੇਸ ਨੇ ਹਿਕਮੇਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਠਾਰਵੇਂ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਨਵਾਂ ਰਾਜ" ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ "ਯੂਸੁਫ਼" ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 1:8)। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ; ਅਤੇ ਉਹ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਕੂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸੇ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹੇ। ⁴ਰੋਨਾਲਡ ਯੰਗਬਲਡ, *ਦੀ NIV ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ* ਵਿਚ, ਉਤਪਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨੋਟ, ਸੋਧ ਕੇਨੇਥ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੈਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 67. ⁵ਲੁਡਵਿਗ ਕੇਹੋਲਰ ਅਤੇ ਵਾਲਟਰ ਬਾਊਮਗਰਟਨਰ, *ਦ ਹਿਬਰਿਊ ਐਂਡ ਅਰਾਮਿਕ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਸਟੱਡੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਐਮ. ਈ. ਜੇ. ਰਿਚਰਡਸਨ (ਬੋਸਟਨ: ਬ੍ਰਿਲ, 2001), 1:353. ਸ਼ਬਦ "ਜਾਦੂਗਰ" (כַּוֵּשֵׁם, *ਚਾਰਟੈਮ*) ਮੂਸਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਿਸਰੀ ਜੋਤਸ਼ੀ-ਪੁਜਾਰੀਆਂ (ਕੂਚ 7:11, 22; 8:7, 18, 19; 9:11) ਅਤੇ ਦਾਨੀਏਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਦਾਨੀਏਲ 1:22; 2:2)। ⁶ਕੇ. ਏ. ਕਿਚਨ, *ਦ ਨਿਊ ਬਾਈਬਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ* ਵਿਚ "ਮੈਜਿਕ ਐਂਡ ਸੋਰਸਰੀ," ਸੋਧ ਡੀ. ਡਗਲਸ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1962), 768-70. ⁷ਜੈਨ ਐੱਚ ਵਾਲਟਨ, ਵਿਕਟਰ. ਮੈਥਿਊਜ਼, ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਡਬਲਿਯੂ. ਚਾਵਾਲਾਸ, *ਦ IVP ਬਾਈਬਲ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ: ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੂਪ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 2000), 72. ⁸ਬਰੂਸ ਕੇ. ਵਾਟਕੇ, *ਜੇਨੇਸਿਸ: ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੈਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ, 2001), 531. ⁹ਵਿਕਟਰ ਪੀ. ਹਮਿਲਟਨ, *ਦੀ ਬੁਕ ਆਫ ਜੇਨੇਸਿਸ: ਚੈਪਟਰਸ 18-50*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਫ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1995), 498. ¹⁰ਰੋਨਾਲਡ ਬੀ. ਰੈੱਡਫੋਰਡ, *ਏ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਦੀ ਬਿਬਲੀਕਲ ਸਟੋਰੀ ਆਫ ਯੋਸੇਫ (ਜੇਨੇਸਿਸ 37-50)* (ਲੀਡੇਨ: ਈ. ਜੇ. ਬ੍ਰਿਲ, 1970), 206-7.

¹¹ਵਾਲਟਨ, ਮੈਥਿਊਜ਼, ਅਤੇ ਚਾਵਾਲਾਸ, 72. ¹²"ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ" (נְאֻם) (*ਨਾਸ਼ਾਕ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ "ਚੁੱਮਣ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਰਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (ਮਿਲਟਨ ਸੀ. ਫਿਸ਼ਰ, *TWOT* ਵਿਚ (2:606)। ¹³ਰੋਨਾਲਡ ਡੀ ਵਾਕਸ, *ਏਨਸਟ ਇਜ਼ਰਾਈਲ: ਇਸ ਲਾਇਫ ਐਂਡ ਇਨਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਜ਼*, ਅਨੁਵਾਦ ਜੈਨ ਮੈੱਕ ਹੁਗ (ਲੰਡਨ: ਡਾਰਟਨ, ਲੌਗਮੈਨ ਅਤੇ ਟੈਂਡ, 1961), 125, 130. ¹⁴ਡਬਲਿਯੂ. ਏ. ਵਾਰਡ ਛੇ ਸਿਰਲੇਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: "ਉਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗੋਦਾਮ" ਦੇ ਨਿਰੀਖਕ, ਸਾਹੀ ਮੇਹਰ ਵਾਲਾ, ਧਰਮ ਪਿਤਾ, ਦੋ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸਾਹੀ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਖੀ" (ਡਬਲਿਯੂ. ਏ. ਵਾਰਡ, "ਦੀ ਇਜਿਪਟੀਅਨ ਆਫਿਸ ਆਫ ਜੋਸੇਫ," *ਜਨਰਲ ਆਫ ਸੈਮੀਟਿਕ ਸਟੱਡੀਜ਼* [ਅਪ੍ਰੈਲ 1960]: 150)। ¹⁵ਫਰਾਂਸਿਸ ਬਰਾਊਨ, ਐੱਸ. ਆਰ. ਡਰਾਈਵਰ, ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬ੍ਰਿਗਜ਼, *ਦ ਹਿਬਰਿਊ ਐਂਡ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਓਕਸਫੋਰਡ: ਕਲਾਰੈਂਡ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1962), 1058. ¹⁶ਕੇ. ਏ. ਕਿਚਨ, *ਦ ਨਿਊ ਬਾਈਬਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ* ਵਿਚ "ਯੂਸੁਫ਼," 658-659. ¹⁷ਵਾਟਕੇ, 533. ¹⁸ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਦਾਨੀਏਲ 1:6, 7)। ¹⁹ਹਮਿਲਟਨ, 507-8. ²⁰ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ, "God" "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਪਾਰਟ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਹੈ; ਪਰ, ਇੱਕ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਇੰਟ ਫਿਰਊਨ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਗਾ ਹੀ ਸੀ।

²¹ਆਰ. ਕੇ. ਹੈਰੀਸਨ, *ਦੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ* ਵਿਚ "ਆਸਨਥ," ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧ ਜੈਫਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਬ੍ਰੈਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1979), 1:314. ²²ਕੇ. ਏ. ਕਿਚਨ, "ਪੇਟੀਫਰਾ," *ਦੀ ਨਿਊ ਬਾਈਬਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ* ਵਿਚ, 1012.

ਅੱਜਕਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ "Potipherah" "ਪੋਟੀਫਰਾ" ਦੇ ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ "ਐੱਚ" ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।²³ ਉਨ ਨੂੰ "ਹੀਲੀਓਪੋਲਿਸ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸੂਰਜ [ਦੀ ਪੂਜਾ] ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ।"²⁴ ਉਤਪਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ, "ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ" ਨੂੰ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਕ, ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਅਣਗਿਣਤ ਸੰਤਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (22:17; 32:12)।²⁵ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 2:1; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:5; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:5, 6)।²⁶ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਛਚਾਤਾਪੀ ਪਾਪੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27)।²⁷ ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ। (ਆਈ. ਹਾਵਰਡ ਮਾਰਸਲ, *ਦੀ ਗਾਸਪਲ ਆਫ ਲੂਕਾ: ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1978], 610-11.)²⁸ ਇਬਰਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 12:2 ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 18:18; 22:18; 28:14)।